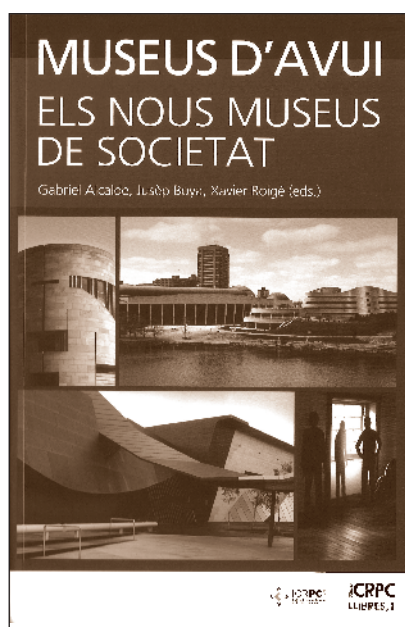

ALCALDE, GABRIEL; BOYA, JOSÈP; ROIGÉ, XAVIER (eds.) (2010)

Museus d'avui. Els nous museus de societat. Girona, Institut Català de Recerca en Patrimoni Cultural.

Aquest llibre recull les ponències presentades a les jornades «Museus d'avui. Els nous museus de societat», dutes a terme el 2010 a Barcelona. Els objectius de les jornades van ser, d'una banda, presentar les noves propostes museològiques i museogràfiques que s'han fet en els museus de societat i de civilització i, de l'altra, reflexionar sobre el futur d'aquestes infraestructures culturals.

La publicació té onze contribucions. En nou es presenten iniciatives i projectes museològics concrets. En les altres dues, les que obren i tanquen la publicació, s'exposen principalment qüestions contextuals, teòriques i reflexives sobre els museus de societat. Els casos presentats informen sobre propostes i iniciatives fetes a Catalunya, el País Basc, Escòcia, França, Austràlia, el Quebec, Alemanya, el Canadà i els Països Baixos. Aquesta àmplia panoràmica territorial augmenta la rellevància dels continguts d'aquesta publicació, si bé es ressent pel que fa als aspectes formals dels treballs presentats. Alguns són el resultat de la transcripció de les conferèn-

cies impartides durant les jornades, la qual cosa fa que el conjunt de l'obra presenti algunes deficiències en l'escriptura dels textos, encara que no, insistim, en els continguts, la pertinença i l'actualitat de l'obra.

Tots els articles aborden, totalment o parcialment, les quatre característiques que estan definint els nous museus de societat, recollides explícitament en el treball escrit pels editors de la publicació, Roigé, Boya i Alcalde, que tanca l'obra: (a) renovació museogràfica, donant cabuda a tot tipus d'elements i escenografies audiovisuals o multimèdia; (b) aproximació multidisciplinària als temes a exposar; (c) abordatge de qüestions socioculturals actuals, prioritzant les exposicions temporals sobre les permanents, i (d) noves reflexions i presentacions sobre les identitats culturals i polítiques contemporànies. Unes noves infraestructures culturals que sorgeixen amb motiu de la crisi del model museístic il·lustrat que comença en la dècada dels seixanta del segle passat com a conseqüència dels canvis socials, culturals i econòmics del

període anomenat *Trente Glorieuses* o *Golden Age* i la “revolució cultural” de 1968, tal com ho defensa Schiele, professor de la Universitat del Quebec a Mont-real, en l'article amb el qual s'inicia la publicació.

Entre aquest article inicial i el que fa d'epíleg, podem seguir el conjunt de transformacions que s'han portat o es volen dur a terme en museus d'origen colonial o folklòric. Els articles que n'informen estan escrits per presidents o directors dels projectes museístics o per responsables d'algun dels seus departaments. És a dir, estan escrits “des de dins”, per persones implicades en l'adequació d'aquestes infraestructures decimonòniques als temps actuals. I des d'aquesta posició es presenten els casos següents: el Tropenmuseum d'Amsterdam, el Museu Canadenc de la Civilització Gatineau-Ottawa, el Museu de la Civilització del Quebec, el Museu Nacional d'Escòcia,

el Museu Històric Alemany, el Museu Nacional d'Austràlia i el Museu San Telmo al País Basc. A més, tenim dos projectes que encara estan sense concretar, si bé es defineixen a partir de museus existents. D'una banda, el Museu de les Confluències a França i, de l'altra, el Museu Nacional d'Història, Arqueologia i Etnologia de Catalunya.

Volem tancar aquesta breu recensió assenyalant que ens trobem davant d'una publicació de lectura necessària per a tots aquells que estem interessats en el passat, el present i el futur dels museus, en general, i en els anomenats d'antropologia, etnografia, història o arqueologia, en particular.

IÑAKI ARRIETA URTIZBEREA.
Universidad del País Vasco/Euskal
Herriko Unibertsitatea